

Nature Play

Στο κέντρο κάθε συνάντησης του Nature Play® είναι η επιθυμία μας να δημιουργήσουμε τον χώρο, τον τόπο, τον χρόνο και την ευκαιρία ώστε τα παιδιά να ακολουθήσουν την δική τους διάθεση για παιχνίδι.

Τι είδος παιχνιδιού; Η λέξη «παιχνίδι» χρησιμοποιείται για να σημάνει πολλά διαφορετικά πράγματα. Στο Nature Play εννοούμε την ευφύια του παιχνιδιού η οποία είναι στο κέντρο κάθε ανθρώπου. Και μέσω του παιχνιδιού, ξεδιπλώνεται και η ευφύια μας.

Το παιχνίδι εμπεριέχεται στο παιδί.

Τα παιδιά κάθε ηλικίας ακολουθούν την γενετική τους προδιάθεση για παιχνίδι, φυσικά. Μπορούμε να διακρίνουμε αυτά τα Οικουμενικά Πρότυπα Παιχνιδιού να ξεδιπλώνονται σήμερα, όπως κάταν πάντοτε, σε κάθε πολιτισμό, σε κάθε ήπειρο. Το παιχνίδι είναι η ευκαιρία για τα παιδιά να αποκτήσουν δεξιότητες, να κάνουν πράγματα μόνα τους, να γίνουν πιο αυτόνομα και να μάθουν πώς να μαθαίνουν. Επειδή η ευφύια του παιχνιδιού είναι έμφυτη, σημαίνει ότι το παιδί μπορεί να δημιουργήσει το δικό του παιχνίδι, χωρίς να χρειάζεται να εκπαιδευτεί σε αυτό, χωρίς παιχνίδια, δραστηριότητες «βοήθεια» κ.ο.κ. Όταν το παιχνίδι ξεδιπλώνεται, αυτός που παίζει ξέρε ακριβώς τι να κάνει, στην σωστή αλληλουχία, με τον σωστό βηματισμό και βρίσκει τριγύρω του όλα τα αντικείμενα που χρειάζεται για το παιχνίδι.

Παίζοντας, το παιδί είναι ικανό.

Πλεονεκτήματα

Η ευφύια του παιχνιδιού σπλιζει το παιδί με δεξιότητες για την υπόλοιπη ζωή του – πλεονεκτήματα όπως επίλυση προβλημάτων, μεγαλύτερη προσήλωση, εμπιστοσύνη στον εαυτό του και κίνητρα, δημιουργικότητα και προσανατολισμό, κοινωνικές δεξιότητες και φαντασία, ευελιξία και χωρική αντίληψη, διαχείριση κινδύνων και την γνώση να ενεργεί με βάση τις δικές σου ικανότητες ... και τόσα άλλα περισσότερα! Τα παιδιά που παίζουν στην φύση έχουν το πλεονέκτημα του να δημιουργούν μία πολύτιμη σχέση με την φύση, πλήρη αισθήσεων.

Αφήνοντας τα βρέφη και τα παιδιά να «έρθουν» στην φύση, για να παίξουν, να εξερευνήσουν, να κινηθούν και για να συνδεθούν. Το Nature Play® είναι παιχνίδι που ξεκινά από τα παιδιά, για κάθε ηλικία, κάθε βδομάδα, με κάθε καιρό, κάθε εποχή και δωρεάν.

Το Nature Play (ελεύθερο παιχνίδι στην φύση) παρέχει στο παιδί τον χώρο, τόπο και χρόνο να ακολουθήσει τις δικές του διαθέσεις για αυτό το παιχνίδι, και εσύ είσαι η ασφαλής βάση του.

Για να παρέχουμε στα παιδιά μας την ευκαιρία να παίξουν έτσι όπως η φύση προνόησε, χρειάζονται τον χώρο και πολύ χρόνο για να παίξουν ανεμπόδιστα σε ένα περιβάλλον γεμάτο ευκαιρίες για παιχνίδι, ξεκινώντας από μια ασφαλή βάση.

Εσύ είσαι η ασφαλής βάση

Ο ρόλος σου είναι σημαντικός σε αυτές τις συναντήσεις. ΕΣΥ είσαι το κάθε τι που χρειάζεται το παιδί σου για να νιώσει ασφαλές, και όταν τα παιδιά αισθάνονται ασφαλή, μπορούν να προσηλωθούν εντελώς στο παιχνίδι τους.

Επειδή το παιχνίδι είναι έμφυτο, η φροντίδα μας έχει διαφορετικό ρόλο όταν υποστηρίζουμε τα παιδιά μας στο παιχνίδι τους. Δεν αφήνουμε απλά «τα παιδιά μας να παίζουν», αλλά τουναντίον, είμαστε παρόντες με έναν διαφορετικό τρόπο. Είμαστε η ασφαλής βάση για τα παιδιά από την οποία απομακρύνονται και στην οποία επιστρέφουν, τα μάτια που υποστηρίζουν και διαθέσιμοι να επέμβουμε μόνο εφόσον είναι απαραίτητο.

Κάνε ένα βήμα πίσω και παρατήρησε τα παιδιά σου να παίζουν.

Όταν κάνουμε ένα βήμα πίσω δίνουμε στα παιδιά μας την ελευθερία να ξεδιπλωθούν με τον δικό τους ρυθμό. **Όταν παρατηρούμε** βλέπουμε τα παιδιά μας να γίνονται πιο ικανά και με μεγαλύτερη σιγουριά, ενώ την ίδια στιγμή τους παρέχουμε την ασφάλεια και την ελευθερία που χρειάζονται για να ωριμάσουν.

Οι χώροι των συναντήσεων του Nature Play έχουν επιλεγεί με μεγάλη προσοχή, για την ήρεμη ομορφιά τους, ώστε να παρέχουν κάτι απολαυστικό για κάθε ηλικία και κάθε αναπτυξιακό στάδιο.

Ο χρόνος της γνωριμίας

Κάθε συνάντηση ξεκινά με την δημιουργία ενός περιβάλλοντος το οποίο δημιουργεί αίσθηση ασφάλειας για μεγάλους και μικρούς. Αυτό γίνεται μέσω της γνωριμίας. Στο Nature Play αντιλαμβανόμαστε ότι το παιχνίδι είναι πιο πλούσιο και πιο ουσιαστικό όταν το παιδί αισθάνεται ασφαλές.

Έτσι ξεκινάμε... τα πρόσωπα γίνονται γνώριμα όταν χαϊρετιόμαστε και γνωριζόμαστε πριν ξεκινήσουμε σαν ομάδα. Ο αριθμός των συμμετεχόντων είναι περιορισμένος, διότι τα πολλά πρόσωπα μπορεί να καταλήξουν υπερβολικά. Στην μετάβασή μας, χαμηλώνουμε τους ρυθμούς μας. Ένα μεγάλο κομμάτι της επικοινωνίας μεταξύ μας και της υποστήριξης του παιχνιδιού είναι οι χαμηλοί ρυθμοί και για να το πετύχουμε αυτό πρέπει πρώτα να χαμηλώσουμε τους δικούς μας ρυθμούς. **Δημιουργούμε μια βάση**, με τα υπάρχοντά μας, η οποία χρησιμεύει σαν την άγκυρα για εμάς και για τα παιδιά – ένα μέρος για να ξεκουραστείς, ένα μέρος από το οποίο να απομακρυνθείς ή στο οποίο να επιστρέψεις. **Προβλέπεται αρκετός χρόνος για να τακτοποιηθείς, να γνωριστείς με το περιβάλλον της βάσης μας, όσο τρώμε μερικά φρούτα.** Μιλάμε μεταξύ μας, με όλους μας. Είναι πολύ καλό να μιλάμε με όλους, που σημαίνει να φροντίσουμε πως αναφερόμαστε στα παιδιά μας μπροστά τους. Κάθε βδομάδα επαναλαμβάνουμε την ίδια διαδρομή, προς την ίδια βάση, ώστε το γνώριμο περιβάλλον κι η ρουτίνα να μας εμπνεύσει **εμπιστοσύνη στο γνώριμο**. Η κάθε ομάδα έχει έναν συντονιστή, ο ρόλος του οποίου είναι **να σας καλοδεχτεί και να σας καθοδηγήσει** κατά την διάρκεια της συνάντησης.

Αυτή η εναρκτήρια εμπειρία είναι η στιγμή για να συντονιστείτε με το παιδί σας. Το παιδί σας μπορεί να ζητήσει να περάσει το μεγαλύτερο μέρος της συνάντησης για να επικοινωνήσει μαζί σας – έχουμε δει παιδιά να οδηγούν τους μεγάλους σε περιπάτους ή απλά να χαίρονται να κάθονται μαζί.

Όταν τελειώνει η ώρα του φαγητού, σας παρακαλούμε να μεταφέρετε την προσοχή σας, στο να αποδώσουμε τον χώρο στα παιδιά.

Σκοπεύετε να συμμετάσχετε σε μία συνάντηση του Nature Play; Παρακαλούμε διαθέστε λίγο χρόνο για να διαβάσετε τον τρόπο που λειτουργεί.

Πρακτικός Οδηγός

Σας καλούμε να παρατηρήσετε

Φτιάξαμε μια λίστα με τα εννέα βασικά σημεία που θα βοηθήσουν τους Φίλους του Παιχνιδιού σαν εσάς στον ρόλο τους.

1. **Χαλάρωσε.** Περίμενε, δες τι τρέχει και ξεκίνα να παρατηρείς τι μπορούν να κάνουν τα παιδιά μας.
2. **Οπτική επαφή.** Είναι πάρα πολύ σημαντικό να μπορούν τα παιδιά να έχουν οπτική επαφή με εμάς όσο κοντά ή μακριά κι αν είναι. Κάθε παιδί έχει την ανάγκη να επιβεβαιώνει την ασφαλή βάση του στη διάρκεια του παιχνιδιού, ειδικά όταν απομακρύνονται – κι εμείς χρειάζεται να «τσεκάρουμε» ότι το περιβάλλον είναι ασφαλές γι αυτά. Η επαφή με τα μάτια δεν επηρεάζει το παιχνίδι, οπότε κάτσε κάπου και παρακολούθησε.
3. **Το παιδί απομακρύνεται από την ασφαλή βάση του (εμάς), όταν είναι έτοιμο.** Το παιχνίδι είναι αυτοδιαχειριζόμενο, οπότε τα παιδιά επέλεγον πότε θα σηκωθούν να το ξεκινήσουν – που σημαίνει ότι εμείς μένουμε σε ένα σημείο, ή σε μια γωνιά χωρίς να παραβιάζουμε τον χώρο τους.
4. **Τα βρέφη πάντα ξεκινούν ανάσκελα.** Το παιχνίδι ξεκινά με την κίνηση – όταν είναι ανάσκελα κουνάν τα άκρα τους, κοιτούν ολόγυρα και πρέπει πάντα να μπορούν να διατηρούν την οπτική επαφή με εσάς, την ασφαλή βάση τους. Η μετακίνηση από τα χέρια σας στο παιχνίδι του ίδιου του μωρού απαιτεί μεγάλη προσοχή από εσάς. Όταν έχεις συνείδηση των σινιάλων και των κινήσεων του μωρού σου, καταλαβαίνεις και πότε είναι έτοιμο για το παιχνίδι του. Αντιδρώντας στα σινιάλα του, χαλαρώνοντας =, διατηρώντας οπτική επαφή και μιλώντας του κατά την μετακίνηση, δημιουργούμε τις συνθήκες για μια ασφαλή μετάβαση. Όταν είναι ανάσκελα πια, μπορούν να χρησιμοποιήσουν το παιχνίδι για να αρκουδίσουν, να καθίσουν και να περπατήσουν χωρίς την άμεση εμπλοκή μας.
5. **Οι νεαροί εξερευνητές βασίζονται στο να συνδυάζουν την Κίνηση και την Εξερεύνηση.** Κινούμενα προς το να μαζέψουν και να δοκιμάσουν νέα πράγματα οδηγεί τα μεγαλύτερα παιδιά σε μικρές αποστολές. Πρώτα εξερευνούν τον χώρο στον οποίο καθόμαστε, μετά κόβουν όλο και μεγαλύτερους κύκλους τριγύρω, εξερευνώντας αλλά επιστρέφοντας κοντά σου. Ίσως χρειαστεί να ρίξουμε μια ματιά στο τι εξερευνούν από κάποια απόσταση, αφήνοντάς τους αρκετό χώρο για το «ταξίδι της επιστροφής».

6. **Τα μεγαλύτερα παιδιά συχνά θέλουν να εξερευνηθούν πιο μακριά.** Τα πιο πολλά παιδιά θα πάνε μόνο τόσο μακριά όσο τους επιτρέπει η δικιά τους αίσθηση της ασφάλειας που τα συνδέει με εσένα, την ασφαλή τους βάση (το «αόρατο όριο»). Όσο κι εσύ κινείσαι, τόσο κι αυτά συνεχίζουν να φεύγουν πιο μακριά, ενώ αν μείνεις ακίνητος σε ένα σημείο, κι αυτά θα βρουν το αόρατο όριό τους. Για τους πιο έμπειρους εξερευνητές, μάθε τους έναν από τους πιο παλιούς κανόνες του δάσους: «πάντα πήγαινε ως εκεί που με βλέπεις».
7. **Όταν κάνει πολύ κρύο ή βρέχει πολύ, ίσως είναι καλύτερα να μην κάτσεις.** Όταν βρέχει καταρρακτωδώς ή κάνει θερμοκρασίες κάτω από το μηδέν, ίσως είναι καλύτερα να είσαι συνέχεια σε κίνηση.
8. **Άμα διαπιστώσουμε κίνδυνο, ένταση, ζόρι και πεσίματα κατά την διάρκεια του παιχνιδιού, δεν σημαίνει ότι πρέπει να επέμβουμε.** Μπορεί να είναι πολύ δύσκολο να βλέπεις κάποιο παιδί να ζορίζεται και να μην τρέξεις να βοηθήσεις. Σας καλούμε όμως να διαπιστώσετε την διαφορά ανάμεσα στο ρίσκο και τον κίνδυνο, την ένταση και την επιθετική συμπεριφορά, το ζόρισμα και το να υποφέρω. Τα παιδιά μας έχουν την ικανότητα να τα καταφέρουν μόνο τους – αλλά μόνο αν τους δώσουμε το περιθώριο να το κάνουν.
9. **Τα παιδιά που έχουν συνηθίσει να υποστηρίζονται μπορεί να αργήσουν λίγο να ανακαλύψουν τις δυνατότητές τους.** Το Nature Play (ελεύθερο παιχνίδι στην φύση) προσφέρει σε κάθε άνθρωπο το ασφαλές περιβάλλον, χώρο και χρόνο να προσαρμοστεί και να διαπιστώσει τις ικανότητές του.

Άσκοπες διαταραχές του παιχνιδιού

Συνήθως, τις περισσότερες φορές το παιχνίδι διακόπτεται στο όνομα της «ασφάλειας» και της «βοήθειας» προς το παιδί να τα καταφέρει. Αυτές οι καλοπροαίρετες διακοπές έχουν σαν αποτέλεσμα να είναι και επικίνδυνες και ενάντια στο παιχνίδι. Κάνοντας αναφορά ξανά στην λίστα των πλεονεκτημάτων...

Η **επίλυση προβλημάτων** δεν μπορεί να αναπτυχθεί όταν εμείς λύνουμε τα προβλήματα αντί για τα παιδιά μας. Η **αδιάσπαστη προσοχή** δεν μπορεί να αναπτυχθεί όταν εμείς διακόπτουμε συνέχεια με ερωτήσεις, επαίνους, συχνά «μη» και για να τα διασκεδάσουμε. Η **αυτοεπιείκηση** και η **αυτοκινητοποίηση** δεν μπορεί να αναπτυχθεί όταν εμείς τα καθοδηγούμε στο να είναι έτοιμα. Η **αυτοδιαχείριση** και η **δημιουργικότητα** μπορούν να αναπτυχθούν μόνο όταν εμείς σταματάμε να τους βάζουμε ιδέες στο κεφάλι, όπως να καθορίζουμε τις

δραστηριότητες που θα κάνουν και τα κατευθύνουμε. Η **κοινωνικότητα** δεν αναπτύσσεται όταν εμείς είμαστε πάνω απ' το κεφάλι τους και ψάχνουμε για «ευκαιρίες μάθησης». Η **ευκινησία και οι χωρικές ικανότητες** δεν μπορούν να αναπτυχθούν όταν εμείς τα βοηθάμε να ισορροπήσουν, να σκαρφαλώσουν και τα βάζουμε σε θέσεις πολύ πέρα από αυτές στις οποίες τα ίδια μπορούν, για να «παιξουν». Η **φαντασία** δεν μπορεί να αναπτυχθεί όταν αφαιρούμε τους θησαυρούς που αυτά έχουν βρει μόνα τους και τους αντικαθιστούμε με παιχνίδια τα οποία έχουν ήδη καθορισμένες παραστάσεις. Η **ικανότητά τους να διαχειριστούν τους κινδύνους και να αντιληφθούν τα ίδια τις ικανότητές τους** είναι αδύνατα όταν τα «βοηθάμε» πολύ πέρα απ' ότι είναι έτοιμα να πετύχουν μόνα τους.

Τα παιδιά που είναι ικανά είναι και ασφαλή.

Στο Nature Play συγκρατιόμαστε απ' το να επιβάλλουμε τις εξωτερικές μας επιρροές στο παιχνίδι των παιδιών μας. **Διακόπτουμε μόνο όταν είναι απολύτως απαραίτητο.**

Το ελεύθερο παιχνίδι στην φύση, όπως στο Nature Play, πρέπει να είναι ένα ασφαλές μέρος, για τον καθένα από εμάς.

Πότε είναι απαραίτητο να διακόψουμε το παιχνίδι

Ένα ασφαλές και ήρεμο περιβάλλον είναι η απαραίτητη προϋπόθεση για τέλειο παιχνίδι. Το ασφαλές ως προς την σωματική προστασία και ήρεμο ως προς την ψυχολογική κατάσταση περιβάλλον, μαζί δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες για μεγιστοποίηση της μάθησης. Η ικανότητα του μυαλού μας να μάθει σταματά **όταν δεν αισθανόμαστε ασφαλείς.** Το παιχνίδι είναι από την φύση του μια ήρεμη διαδικασία όπου αυτός που παίζει διαχειρίζεται ο ίδιος τον κίνδυνο και τον ενθουσιασμό του. Καμιά φορά μπορεί να χρειαστεί να παρέμβουμε για να αποκαταστήσουμε ένα ασφαλές και ήρεμο περιβάλλον. Παρεμβαίνουμε μόνο για να διακόψουμε την επιθετική συμπεριφορά (όπως το να βλάπτουμε κάποιον άλλον ή τον εαυτό μας ή να καταστρέφουμε ξένα πράγματα), εκεί που υπάρχει αντικειμενικός κίνδυνος (μουχλιασμένο ξύλο ή δηλητηριώδη φυτά), ή όταν ένα παιδί έχει βρεθεί σε μια θέση από μόνο του που ξεπερνά τις ικανότητές του και δεν μπορεί πλέον να διαχειριστεί μια κατάσταση σωματικά ή συναισθηματικά. Αν διαπιστώσετε κάποια δυνητικά επικίνδυνη κατάσταση να δημιουργείται, φροντίστε να την αντιμετωπίσετε μόνο

όταν εσείς οι ίδιοι είστε ήρεμοι και χωρίς φωνές. Αν χρειαστεί να μιλήσουμε το κάνουμε **χωρίς άσκοπες προσβλητικές εκφράσεις**, χωρίς να είμαστε επικριτικοί και προσπαθώντας να μην διακόψουμε το παιχνίδι όσο είναι δυνατόν. Η φωνή μας είναι ήρεμη και διατυπώνουμε ξεκάθαρα το τι ακριβώς κάνουμε. **Κινούμαστε γρήγορα για να σταματήσουμε οποιαδήποτε φυσική επαφή ή πείσιμο δεν επικροτούμε. Όταν ένα παιδί φαίνεται να βρίσκεται «εκτός ελέγχου» το επιστρέφουμε στην ασφαλή βάση του (γονιό ή κηδεμόνα) για να ξαναωριώσει ασφάλεια και να ξαναβρεί τον αυτοέλεγχό του.**

Το παιχνίδι σταματά να είναι παιχνίδι όταν δεν διασκεδάσουμε και όταν αυτός που παίζει δεν μπορεί άλλο.

Παρακαλούμε, φέρτε μαζί σας... φρούτα για να μοιραστούμε, αλλαξιές ρούχα και παπούτσια. **Παρακαλούμε, μην φέρετε...** καρότσια, σκυλιά, κατοικίδια, παιχνίδια και εργαλεία.

Ευθύνη Επικροτούμε μια ατμόσφαιρα ελεύθερου παιχνιδιού για τα παιδιά, αλλά παρόλα αυτά η ευθύνη για εσάς, τα πράγματά σας και τα παιδιά σας είναι αποκλειστικά δική σας. Για λόγους ασφαλείας θα πρέπει να συνοδεύετε κάποιο παιδί και κάθε ενήλικας θα πρέπει να έχει την ευθύνη το πολύ τριών παιδιών.

Συμπεριφορά Το Nature Play οφείλει να είναι ένα ασφαλές μέρος για τον καθένα. Εάν κάποιος είναι κατ' επανάληψη ερειστικός θα σας ζητήσουμε να φύγετε. **Μην αφήσεις ίχνη!** Βεβαιωθείτε ότι έχετε μαζέψει όλα τα σκουπίδια – συμπεριλαμβανομένων και των βιοδιασπώμενων υλικών διότι διαφοροποιούν το pH του εδάφους. Επίσης φροντίστε να επιστρέψουμε τυχόν κορμούς που μετακινήσαμε κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού στην αρχική τους θέση για να προστατέψουμε τα μικροοικιστήματα και να ελαχιστοποιήσουμε την αναστάτωση που προκαλέσαμε.

Φωτογράφιση Οι συντονιστές του Nature Play βγάζουν φωτογραφίες τις οποίες αναρτούν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, χωρίς όμως να διακρίνονται τα πρόσωπα των παιδιών. Εάν δεν επιθυμείτε το παιδί σας να εμφανίζεται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, παρακαλούμε ενημερώστε τους συντονιστές από την πρώτη στιγμή.

www.facebook.com/LiveNaturePlay
www.instagram.com/livenatureplay
www.twitter.com/livenatureplay
Copyright © 2017 Nature Play. Το Nature Play είναι καταγεγραμμένο εμπορικό σήμα στο Ηνωμένο Βασίλειο.